

BESTYRELSENS BERETNING

ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 25. FEBRUAR 2008

I

SAKSKØBING SPORTSCENTER I SAKSKØBING

1. Indledning.....	1
2. Fabriksudvalget til Nykøbing.....	5
3. Fabriksudvalget til Nakskov	9
4. Køb og salg af sukkerkvote	11
4.1 Salg af sukkerkvote til EU	11
4.2 Status på samlet salg til Omstruktureringsordningen i EU	13
4.3 Køb af ekstra kvote.....	14
5. Kontraktbørs og omsætning af kontraktmængde	16
5.1 Stor omsætning af kontraktmængde	17
6. CIBE	18
7. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere.....	19
8. Afslutning.....	19

1. Indledning

Vi har været vidne til et begivenhedsrigt år, hvor udviklingen og omvæltningerne fortsætter i højeste gear. Med EU's sukkerreform i 2006 var vi på daværende tidspunkt godt klar over, at vi stod foran store ændringer, og vore forudsigelser er til fulde blevet til en realitet – og mere til.

Vi indledte 2007 med selv at bidrage til forandringerne, idet vi på de indre linjer gennemførte en ændring af vores mangeårige foreningsstruktur. Vi nedlagde vore hæderkronede lokalforeninger, som har været samlingspunkt for roedykerne i over 100 år. I stedet har vi nu samlet alle dyrkere her i én forening, Danske Sukkerroedyrkere. Det er således første gang, at alle sukkerroedyrkere i Danmark er samlet til én fælles generalforsamling, med én fælles beretning og debat samt direkte valg til bestyrelsen for Danske Sukkerroedyrkere.

På de lokale generalforsamlinger sidste år var der stort set 100 pct. opbakning til ændringen af foreningsstrukturen. Det tager jeg som et godt tegn på, at alle i dyrkerkredsen er indstillet på, at forandring er en nødvendighed i disse år, for at sukkerroerne også fremover kan være en god og attraktiv afgrøde.

Vender vi blikket mod det, som er omdrejningspunktet for hele vores virke - sukkerroerne, så kan vi konstatere, at de har fået hård konkurrence fra andre afgrøder. Et fald i roeprisen på 40 pct. som følge af sukkerreformen og en stigning i kornprisen på 100 pct. har på ingen tid ændret tingenes tilstand markant. Hvor det for bare 2 - 3 år siden var en selvfølge, at sukkerroerne fik første parket, når markplanen skulle lægges, så har et stort antal mangeårige dyrkere indenfor de sidste år set sig nødsaget til at vælge roerne fra. Udskilningsløbet har ført til, at kun dyrkere med de højeste udbytter og laveste omkostninger vil være at finde i feltet fremover.

Dette er understreget de seneste måneder, hvor der har været stor aktivitet med køb, salg og forpagtning af sukkerkontrakter. Omkring 95.000 tons kontraktmængde har skriftet hænder, svarende til 23 pct. af hele kontraktmængden. Og antallet af dyrkere falder fra ca. 2.850 i 2007 til omkring 2.000 til den kommende sæson. Hermed er udviklingen fra de sidste par år fortsat i højeste gear.

Den store omsætning er naturligvis præget af et massivt salg fra dyrkerne vest for Storebælt. Efter lukningen af sukkerfabrikken i Assens efter 2006 vejer transportomkostningerne tungt i konkurrencen med de høje kornpriser for de jysk-fynske dyrkere, som derfor i stor stil har valgt at sælge deres sukkerkontrakter. Men tallene viser også, at store mængder er omsat øst for Storebælt, hvor dyrkningen koncentrerer på færre hænder.

Med blikket rettet mod fremtiden er det tilmed væsentligt at hæfte sig ved, at der har været en tilsvarende stor interesse for køb af kontraktmængde – selvom sædskiftet er presset som følge af maltbygkontrakter m.v.

Omsætningen er i stor stil foregået på vores nye Kontraktbørs for handel med sukkerkontrakter, som jeg er meget glad for, at vi fik etableret. Det er mit indtryk, at den er taget vel imod, og den har teknisk fungeret som planlagt. Børsen har hjulpet

rigtig mange sælgere og købere til at finde hinanden på markedet. Noget som ellers ville have været meget vanskelig set i lyset af, at så store kontraktmængder skulle flyttes fra den ene side af Storebælt til den anden. Ligevægtsprisen på 1 kr er naturligvis ikke, hvad sælgerne havde håbet, men prisen er et udtryk for markedsprisen i den nuværende situation med den store flytning fra vest til øst og de føromtalt maltbygkontrakter.

Ved siden af Kontraktbørsen har mange dyrkere valgt at handle kontraktmængde på individuel basis, hvor man selv finder frem til en køber, sælger eller forpagter. Der har både været handlet før og efter afviklingen af Børsen. Men også i disse handler har Børsen uden tvivl medvirket til at gøre det lettere for de handlende at finde frem til en pris.

Kontraktbørsen var tænkt som en ekstra mulighed og et supplement til den individuelle handel med kontrakter, og den har vist sig at være både nyttig og velfungerende. Vi påtænker derfor at køre Kontraktbørsen igen her i 2008, og det er hensigten at afvikle den i slutningen af august måned, således at man kan handle inden markplannen skal lægges fast for 2009 – *jeg vender tilbage til Kontraktbørsen og omsætning af kontraktmængde senere i beretningen.*

Selvom sukkerroerne er kommet i hård konkurrence med andre afgrøder, så tvivler jeg ikke på, at roerne nok skal klare sig i kampen. Udbyttet i roerne stiger støt - i modsætning til kornet - og 5-års gennemsnittet i roerne er nu over 10 tons sukker pr. ha. Og intet tyder på, at vi har nået toppen, tværtimod. Bl.a. takket være nye sorter og et varmere klima. Desuden er sukkerroerne en vigtig afgrøde i sædskiftet, og roerne passer godt ind på mange bedrifter ved tilrettelæggningen af arbejdstimerne hen over året. Men afregningsprisen på roerne skal naturligvis fortsat være attraktiv. EU fastsætter mindsteprisen på sukkerroerne, men markedskræfterne gælder også på vores område. Det er på ingen måde lovbestemt, at afregningen skal forblive på niveau med mindsteprisen, når alle andre afgrøder stiger i værdi.

Et væsentligt emne siden efteråret har været køb og salg af sukkerkvote. Vi sagde i september 2007 ja til, at dyrkerne betaler en andel på 17,7 pct. af købsprisen på købet af ekstra 7,5 pct. sukkerkvote fra EU. Samtidig er der solgt 13,5 pct. kvote til EU's Omstruktureringsordning. Det kan udefra virke som en selvmodsigende handling først at købe og dernæst sælge, men det er et godt udtryk for den store omvæltning, der sker i hele EU. Sukkerproduktionen skal reduceres med 1/3, hvilket EU-Kommissionen prøver at få gennemført – i første omgang med guleroden, men pisker er klar til at blive svunget i 2010, hvis vi ikke i tilstrækkelig grad bider til guleroden.

Med EU's ændring af Omstruktureringsordningen i september 2007 kan vi ikke komme udenom salget på 13,5 pct. af kvoten, men med købet på 7,5 pct. søger vi at afbøde den negative effekt af reduktionen, så sukkerroerne står bedst muligt rustet også på den lange bane. Vi tror på sukkerroerne fremover i Danmark, men tilpasninger er nødvendige – og her skal vi sørge for at spille vore kort bedst muligt. Muligheden for køb af ekstra kvote havde vi kun på hånden frem til slutningen af september,

og vi måtte derfor agere hurtigt, hvis vi skulle drage nytte af den mulighed, hvilket vi valgte at gøre – *jeg vender tilbage til køb og salg af kvote senere i beretningen.*

Tilsvarende har vi også valgt at gå aktivt ind i den proces, der kommer om Danisco Sugars fremtidige ejerforhold. Her har vi sammen med vore svenske kollegaer, Betodlarna, indledt en fælles undersøgelse af dyrkernes muligheder. Bestyrelsernes overordnede formål er at sikre medlemmerne den bedst mulige udgangsposition for den fremtidige sukkerroedyrkning på vore breddegrader.

Det er for tidligt at sige, hvad udfaldet af undersøgelsen bliver. Men det er klart, at én af mulighederne er, at dyrkerne tager del i ejerskabet. Efter de tilkendegivelser, jeg har fået, er der ganske mange dyrkere, der er optaget af netop den vinkel, og bestyrelsen vil drage omsorg for, at også det spor forfølges.

Jeg beder om forståelse for, at det fremtidige ejerskab af Danisco Sugar – og bestyrelsens gøren og laden i den forbindelse - ikke er emner, bestyrelsen løbende kan forelægge for medlemmerne. Hvis vi skal kunne agere professionelt og opnå resultater, må vi indrette os. Det betyder, at bestyrelsen skal agere hurtigt, smidigt og i fortrolighed. En proces, som den Danisco forventes at starte, vil også indebære, at bestyrelsen indgår en fortrolighedsaftale, som sætter grænser for, hvad vi må sige til medlemmerne.

Alt i alt er det ekstra vigtigt, at de af jer, der har gode råd til bestyrelsen, bruger mødet i dag til at tage ordet. Hvis der skulle være tilkendegivelser og ideer her fra kredsen, kan I være sikre på, at bestyrelsen er interesseret i at få sådanne input med her fra mødet. Så bliver det vores opgave og ansvar i bestyrelsen at varetage det videre arbejde i sagen og handle bedst muligt.

Vi har selvfølgelig gjort, hvad vi kunne for at klæde os bedst muligt på til denne opgave, som ligger noget udover vores daglige virke. Hertil har vi antaget kvalificeret juridisk bistand. Desuden har vi tilknyttet en finansiel rådgiver i form af Danske Bank.

Lad mig til sidst sige, at vi kommer tilbage her til kredsen med orientering eller beslutningspunkter om Danisco Sugar, så snart vi må og kan.

Det nære samarbejde med svenskerne har også på en anden front givet sig udslag, idet vi med virkning fra 1. januar 2008 har sammenlagt vore forsøgsvæsener på sukkerroedyrkingen til én fælles organisation, NBR Nordic Beet Research Foundation. Ved at samle forsøgsarbejdet i en enhed kan vi opretholde en stærk og fagligt højt funderet forsøgsorganisation, samtidig med at vi fastholder omkostningerne på et begrænset niveau.

NBR har hovedkontor på Sofiehøj i Holeby – det gamle Alstedgaard, men der vil fortsat være både forsøg og medarbejdere i såvel Danmark som Sverige. Bestyrelsen består af 10 personer: 4 fra Danisco, 2 fra de danske dyrkere, 2 fra de svenske dyrkere og 2 uvildige medlemmer.

Hvis man ved første øjekast skulle få den tanke, at det ligger lige til højrebenet at samle to ret så ens forsøgsorganisationer som den svenske og den danske, så er det ikke tilfældet. Der ligger et kæmpe arbejde til grund for, at vi har fået vores nye NBR på plads og fået etableret et velfungerende samarbejde på tværs af Øresund og i den sammenbragte stab af medarbejdere. Jeg vil gerne udtrykke en stor tak til formand Vagn Juszczyk og forsøgschef Jens Nyholm Thomsen for jeres kæmpe indsats.

Udover etableringen af NBR er det samtidig lykkedes at øge aktiviteterne på Sofiehøj, som nu er udgangspunkt for et samarbejde med bl.a. Dansk Landbrug Sydhavsøerne om medarbejdere til det praktiske forsøgsarbejde i marken. Der er således sket meget på lokaliteten, som vi i daglig tale skal vende os til at kalde det gamle gårdnavn, Sofiehøj – eller NBR hvis vi taler om selve forsøgsorganisationen.

For at vende tilbage til den helt nære del, så har vi for en måned siden afsluttet sæsonen og kampagnen 2007. Det blev et år, som begyndte med en tidlig såning og tørt vejr, som derefter blev afløst af regn, regn og atter regn i sommerperioden. Udbyttet svingende meget fra egn til egn, og på trods af en lidt skuffende tilvækst i starten af efteråret, så nåede vi alligevel op på 10,2 tons polsukker i gennemsnit pr. ha, hvilket giver en delt 3. plads på alle tiders udbytteliste.

Men der blev desværre også tale om en kampagne, som blev længere end nødvendigt på grund af de mange stopdage på fabrikkerne. Det er derfor utroligt vigtigt, at vi i den næste kampagne får bedre gang i fabrikkerne. Jeg er ikke tvivl om, at alle medarbejdere på fabrikkerne yder en stor indsats i det daglige arbejde, men vi har haft alt for mange nedbrud og dage med aflyste eller reducerede roeleveringer. Det er utroligt frustrerende for os dyrkere, når vi har kørt det hele i stilling med optager, vognmænd m.v., hvorefter vi om morgenen må sende alle hjem igen med uforrettet sag. Ud over frustrationen og den dårlige stemning giver det også ekstra udgifter og en forlængelse af kampagnen, hvilket vi ikke har brug for – i sær ikke med den nuværende konkurrencesituation med andre afgrøder. Lad os nu få de fabrikker op i fulde omdrejninger igen til efteråret.

Jeg vil også gerne fremhæve det enestående projekt vi har set fra de 500 fynske dyrkere, som gik sammen i Roetransport Assens A/S. Projektet med fælles optagning og transport af roerne til Assens har fungeret utroligt godt, og jeg mener helt klart, at det kan tjene som inspiration til dyrkere her øst for Storebælt. Konceptet kan uden tvivl med fordel kopieres af andre. Sejladsen med prammen fra Assens til Nakskov forløb i det store hele også godt, selvom det var lidt mere problematisk.

Jeg sidder nu tilbage med en lidt ærgerlig fornemmelse over, at projektet kun fik ét år at leve i. Der har været så mange spændene og gode ting i det, at det fortjente en fortsættelse, men sådan bliver det desværre ikke.

Jeg vil herunder gerne rette en stor ros til direktøren og bestyrelsen for Roetransport Assens A/S for det utroligt store og flotte arbejde, I har lagt i projektet – *Jørgen Petersen fra Fyn vil senere i beretningen berette nærmere om projektet.*

Inden jeg går videre med nogle uddybende bemærkninger om især køb og salg af kvote samt omsætning af kontraktmængde, vil jeg give ordet til Finn Jørgensen, som er ordfører til fabriksudvalget til Nykøbing, og dernæst Hans Peder Madsen, som er ordfører til fabriksudvalget til Nakskov.

For at fastholde den nære tilknytning til lokalområderne og forholdene på fabrikkerne, valgte vi som en del af den nye foreningsstruktur at oprette to fabriksudvalg. Ét for dyrkerne med levering til Nakskov Sukkerfabrik og et tilsvarende for dyrkere med levering til Nykøbing Sukkerfabrik.

I hvert af de to fabriksudvalg sidder 3 bestyrelsesmedlemmer, hvor Hans Peder Madsen og Finn Jørgensen er ordfører for hver sit udvalg.

Har I hen over året spørgsmål af mere lokal karakter eller f.eks. vedrørende kontraktforhold, roelevering og prøvetagning så er I meget velkomne til at henvende jer direkte til jeres fabriksudvalg – ligesom i selvfølgelig altid er velkomne til at henvende jer til alle i bestyrelsen eller sekretariatet.

Efter beretningen fra de to vil Jørgen Petersen som nævnt berette om Roetransport Assens A/S og transporten med pram fra Assens til Nakskov.

2. Fabriksudvalget til Nykøbing

v/ Finn Jørgensen

Jeg vil gerne indlede med at præsentere Fabriksudvalget til Nykøbing, som består af Flemming Høegh, Hans Arne Nielsen og undertegnede.

Vækstsæsonen

Foråret kom de sidste dage i marts, og langt de fleste roer blev således sået de sidste dage i marts og en uge frem. Det var ikke så nemt som andre år at lave et godt såbed. Jorden var i overfladen meget hård, og når der blev harvet i den, tørrede den meget hurtigt ud. Under sådanne forhold er det vanskeligt at holde fugtigheden i jorden og samtidig kunne så roefrøene i 2 - 2,5 cm dybde og i fugtig jord.

Det skulle senere vise sig, at såbedet en del steder var tørret for meget ud til, at alle frø kunne spire frem ved hjælp af den fugtighed, der var tilbage i såbedet. I store dele af Nykøbing Sukkerfabriks dyrkningsområde kom der ikke nedbør fra såning og indtil 17. maj, og først på dette tidspunkt spirede de sidste frø, som kom meget langt bagefter de frø, som spirede frem rettidigt. Det samme billede kunne også iagttages i mange vårbygmarker.

På dele af Sjælland kom der nedbør efter såningen med fin fremspiring efterfølgende.

Når vi ved, at op mod 70 % af udbyttet i en roemark skabes ved etablering, er det nødvendigt med megen fokus på såarbejdet. Hvis såningen på en eller anden måde ikke er optimal, og udbyttet derved ikke er i top, så kan roerne ikke klare sig i konkurrence over for de andre afgrøder.

Det meget tørre og blæsende vejr, som vi havde, da vi skulle ukrudtssprøjte, gav visse udfordringer, men stort set de fleste marker blev rene af den indsats, der blev gjort.

Sommeren 2007

Fra midt i maj, hvor der kom regn, og frem til midten af juni, havde vi perfekt grovejr, og de første roer var meget tæt på at lukke rækkerne omkring 1. juni. Det var alle afgrøder, der havde fart på, og alt tegnede godt, og der var udsigt til en meget tidlig høst af græsfrø og korn.

Men den 27. juni kom der regn og kuling, og allerede den dag lagde en del kornmarker sig ned, og de marker, der ikke kom lejesæd i, fik det, da der på få dage fra sidst i juni til starten af juli kom op imod 200 mm regn inden for 1 uge. Det betød vand overalt, vandløb som gik over deres breder, oversvømmede marker, et meget trist syn, og samtidig var det første græsfrø skårlagt. Sådan et vejr koster penge, mange penge.

Den megen nedbør betød også, at de roefrø, som var spiret sent frem, ikke kunne klare alt den fugtighed, og de små roeplanter blev gule, og det medførte en meget lille tilvækst i disse roer. I nogle marker druknede også store og sunde roer, fordi de blev oversvømmet af de store nedbørsmængder. Disse forhold har været med til at give meget store udsving i opnåede udbytter, de enkelte marker imellem.

Kampagneresultat i Nykøbing

Resultatet af årets roehøst blev ikke det, som prøveoptagningerne viste. Ud fra dem tegnede det til en meget stor roehøst, hvor vi ville nå langt over kvoten. Selv når der var taget højde for, at en vis procentdel af arealet nok ville mangle op mod 30 procent af udbyttet pga. den megen uens fremspiring, og den efterfølgende megen regn.

Vi skal dog huske, at når vi ser en leveringsprocent på 94,3 % i Nykøbing, så svarer det til, at vi uden kvotekøb havde opnået lige over 100 %. Det er et rimeligt resultat, da det jo er den kvote, der blev sået efter i foråret.

Kampagnen blev lang med start d. 24-9-07 og den løb frem til d. 21-1-08, i alt 119 døgn.

Der har været mange uheld på fabrikken i den nu afsluttede kampagne. Det største skete, da det ene af 3 trug havarerede, og kapaciteten blev nedsat væsentlig i næsten 4 uger.

Et andet uheld, som dog ikke gav stop i flere dage, men dog i nogle timer, var, da der sammen med roerne blev leveret træørdder eller lignende. Jeg skal hilse fra Steen Bisgaard og sige, at fabrikken modtager roer og ikke alt muligt andet, og når der kommer fremmede ting med ind i fabrikken og i snittemaskinerne, således at de tager skade og det samtidig giver meget uro ind igennem fabrikken, så koster det. Et uheld som disse træørdder, eller hvad det nu var, løber hurtigt op i et halvhundredetusinde kroner.

Resultatet af alt dette har været en gens. oparbejdning på ca. 10.000 tons pr. døgn.

Roeleveringen er forløbet godt. Dog er det ikke tilfredsstillende med alle de læs, som det har været nødvendigt at sige af igennem store dele af kampagnen, pga. de mange uheld i fabrikken. Jeg ved, at folkene på vejerboden gør alt, hvad de kan for at informere på et så tidligt tidspunkt som muligt, til selvkører, køregrupper og vognmænd, så de kan ændre deres planer for næste dag.

SMS er blevet brugt flittigt fra vejerboden, og det er en god måde at orientere dem, som transporterer roerne, når der sker ændringer.

Det at blive sagt af er én ting, men når alt materiellet er kørt i marken, og ugen er planlagt, så er det drøn ærgerligt at skulle ændre planen. Det samme gælder for vognmændene, og i den sidste ende giver det en ekstra omkostning, som det kun er roedyrkeren til at betale.

Fra det vestsjællandske område blev der leveret rigtig mange roer fra lige efter nytår, og indtil kampagnen var slut. Grunden til, at der var så mange tilbage i det område, var, at der blev høstet nogle meget store udbytter i området samtidig med, at der ikke blev høstet så store udbytter i andre områder som forventet. Når alle stort set følger den procentvise levering, som fabrikken oparbejder, kan det føre til, at et enkelt område i den sidste del af kampagnen har forholdsvis mange roer tilbage. Det er noget, hvor vi skal blive bedre til at planlægge.

Men en forudsætning for, at nogle områder kan blive tilgodeset i sådan en situation, er, at alle, når de skal vurdere deres mængder i slutningen af kampagnen, er realistiske og kun opgiver den mængde, de reelt har tilbage.

Der er også leveret roer fra det fynske område til Nykøbing. Der er i alt leveret 43.000 tons rene roer, og vognmændene havde så HP-pulp med til Fyn/ Jylland.

HP-pulp

Det har kørt fint, og der er produceret i alt 81.000 tons.

Heraf er 52.000 tons kørt til Fyn/ Jylland.

Der er også sejlet HP-pulp til Nørre Sundby (Ålborg), i alt ca. 11.000 tons, som er udskibet hver søndag i laster af 800 tons.

Som noget nyt er der også forsøgsvis leveret til Bornholm med skib.

Affald

Før kampagnen 2007 fik vi en ny affaldsaftale.

Den indeholder bl.a. en aftale om, at hvis der ikke forud for kampagnen 2007 var forudbestilt mindst 10.000 tons vådt affald, så ville dette produkt udgå. Der blev ikke forudbestilt nok, og der er således ikke solgt vådt affald i 2007 kampagnen.

Værdien af det affald, der bliver ud af roerne, er som tidligere år bestemt ud fra prisen på roepiller. Da alt foder er steget i pris, er roepiller det også, og det betyder, at hvert tons roer indeholder for over 8 kr. affald, hvor det for et år siden kun var ca. 4 kr. Med 60 tons rod pr. ha, fører det til en merværdi på 250 kr pr. ha. Og til 2008-

kampagnen forventer Danisco en yderligere fordobling i prisen til ca.15 kr. Hermed når vi op på små 1.000 kr pr. ha fra affaldet.

Carbo kalk

Der er udleveret ca. 36.000 tons jævnt over kampagnen.

Prøvetagning m.m.

Kampagnen 2007 var det første år, hvor alle prøver blev sendt til analyse i Nakskov. Det foregår på den måde, at alle prøver, som er taget i Nykøbing før kl. 13.00, bliver kørt til Nakskov til analyse samme dag, og de resterende prøver fra dagen bliver kørt til Nakskov, når indvejningen stopper.

Alle prøver både i Nykøbing og Nakskov kommer i plastickasser med låg på og er forseglet med et bånd.

I Nykøbing er der investeret i en robot til at håndtere kasserne med prøver, og den pakker dem på paller klar til afhentning. På hver kasse er der en chip, som holder styr på, hvor prøven hører til.

Prøven bliver vejlet i Nykøbing, før der kommer låg på, og den bliver vejlet igen i Nakskov, når låget er taget af, og disse 2 vejninger sammenholdes for at kontrollere, at der ikke sker fejl.

Når vi får henvendelse fra en dyrker om noget konkret vedr. roelevering, tager vi altid kontakt til roechefen.

Nogle af de henvendelser, vi har fået, har gået på, at der i starten af kampagnen var en dag, hvor der ikke blev taget prøver nok, og det er meget uheldigt, nu hvor en del dyrkere leverer hele eller store dele af deres roehøst på en enkelt dag. Så vidt jeg ved, er der i de tilfælde, hvor det har været et problem, taget kontakt med vejerbo-den.

En del andre henvendelser har gået på nogle svingende renhedeprocenter, og enkelte prøver med meget højt indhold af urenheder.

Vi har naturligvis drøftet enhver henvendelse med roerchefen, og vi har flere gange været på besøg i både Nykøbing og Nakskov for dels at se prøvetagningen og dels prøvevasken. Og der har ved vores besøg ikke været noget, vi kunne pege fingre af.

Prøvevask

Når vi ser på prøvevasken, så ser det ud, som det har gjort i rigtig mange år.

En prøve består i gens. af:

Ca. 0,5 % sten

Ca. 4,5 % topskive

Og 1 % vedhængende vand

I alt ca. 6,0 % - resten er jord og andet.

Men de enkelte prøver er der meget store variationer i.

Med ny teknik, som giver en meget skånsom optagning, og i mange tilfælde også direkte levering, bliver hele roen inkl. spidsen leveret ind til fabrikken, og det er i alles interesse at hele høsten kommer med.

Ser man på det, der ligger på jorden, når der er brugt renselæsser, er der ingen tvivl om, at der renses lidt jord og toprester fra, men der er også et stort tab af roemasse, og det er ikke den optimale måde at gøre roerne rene på.

Men de af jer, der har set prøvevasken, ved så også, at en del af roespidsen ikke holder til turen i vaskemaskinen, og hermed er der risiko for, at der er roemasse, som bliver vasket med ud og derved bliver til svind.

Men når det er sagt, så skal der ikke være tvivl om, at det, der foregår i prøvevasken, lever helt op til det, som er aftalt mellem parterne, en aftale som er lavet for mange år siden.

Afslutning fra Nykøbing

Her til sidst i min del af beretningen vil vi gerne takke dig Steen Bisgaard og vejerbodens folk for det rigtig gode samarbejde og den gode dialog, vi har. Jeg vil bede dig om at overbringe dine medarbejdere på vejerboden en stor tak for deres indsats.

Hvad angår fabrikken, så har jeg tidligere omtalt, at det var en kampagne med nogle uheld, og jeg ved, at de ansatte heller ikke har syntes, at alt kørte optimalt, men sådan er det, når vi er afhængige af teknik. Men vi har været utrolig heldige, for selv om kampagnen blev nogle uger længere end forventet, så har vejret været med os. Der blev taget roer op så sent som den 9. januar 2008 i fint føre. Og de roer, som var lagt i kule i december, holdt sig utroligt godt pga. temperaturen på 2-5 grader og det tørre vejr.

Men så heldige kan vi ikke forvente at være hvert år, og jeg er sikker på, at der heller ikke er nogen på fabrikken, som ønsker en kampagne igen som den i 2007. Jeg er også sikker på, at både dyrkere og de ansatte på fabrikken håber på en meget mere stabil oparbejdning i kampagnen 2008.

Tak til fabriksdirektør Aksel Føns Johnsen for den forgangne kampagne. Jeg vil bede dig om at overbringe en stor tak til dine ansatte for den kampagne, som nu er overstået.

3. Fabriksudvalget til Nakskov

v/ Hans Peder Madsen

Jeg vil ligeledes indlede med en præsentation af Fabriksudvalget til Nakskov, som består af Knud Erik Clausen, Christian Nymann og undertegnede.

Vækstsæson

Efter en januar og februar med nedbør over normalen fik vi en tør periode fra midt i marts til midt i maj måned, hvor de fleste roer blev sået sidst i marts og først i april. Det var ikke nemt at få lavet et ordentligt såbed, da jorden var meget fugtig nede i, og tørrede meget hurtigt af i det øverste jordlag. Efter såning gik der ca. 7 uger før vi igen fik regn, og med temp. over det normale betød det, at roerne i mange marker

spirede frem af to omgange. De marker, hvor roerne kom op i første omgang, havde et meget stort forspring hele sæsonen igennem. De bedste marker lukkede rækkerne omkring 1. juni. Ukrudtsprøjtningen gik godt langt de fleste steder, selvom mange måtte sprøjte 4 gange, da ukrudtet spirede frem over en lang periode, ligesom roerne gjorde det.

Fra midt i maj til sidst i juli fik vi nedbør langt over normalen, og det betød, at nogle marker blev gule, bl.a. pga. iltmangel. Det var specielt de marker, hvor mange af roerne var kommet op i anden omgang, at den megen regn generede roerne, og så selvfølgelig de steder, hvor der var strukturskade og dårlige dræninger.

Stokløbere var ikke noget problem i 2007.

I starten af august blev der varslet mod meldug, og mange fik da også sprøjtet, selvom det var lige midt i høsten. Det er meget vigtigt at få sprøjtet i tide, og måske endda lidt før, da de midler, vi har til rådighed, ikke kan helbrede, men kun forebygge. Agrigentret, Alstedgaard og Dansk Landbrug Sydhavsøerne står i fællesskab for varslingerne. Fra sidst i august bredte *Ramularia* sig, og anden sprøjtning blev sat ind mange steder. Langt de fleste har sprøjtet 2 gange mod bladsvampe. Det er et område, hvor der virkelig er mange penge at hente, og det er meget vigtigt at få sprøjtet i tide. Jeg vil herfra opfordre til at deltage i et dyrkermøde her i Saksøbinghallen den 4 marts, hvor NBR og Danske Sukkerroedyrkere afholder informationsmøde om faglige nyheder.

Kampagne

Mens nedbøren i august og september var mere normal, var den langt under resten af året. Det betød, at vi fik et efterår, hvor vi stort set kunne køre i roemarken året ud. Aldrig er så mange roer blevet taget direkte op og leveret på fabrikken, og mange havde stadig roerne siddende i jorden til langt ind i december, ja nogle enkelte også i januar. Med de gode optageforhold er der nok mange, der undrer sig over, at renhedsprocenten ikke blev bedre end den gjorde.

Kampagnen på Nakskov Sukkerfabrik 2007 vil gå over i historien. Ikke kun pga. af, at der blev sejlet roer til Nakskov, men også som den længste nogensinde. Roerne skulle i år oparbejdes på de to tilbageblevne fabrikker i Nykøbing og Nakskov, og de har simpelthen ikke levet op til, hvad man kunne forvente. Vi må forlange, at vores fabrikker kører optimalt, og at der sættes de resurser af, der skal til for at køre en sukkerfabrik. Hvorfor der opstod så mange problemer i Nakskov, skal jeg undlade at gøre mig klog på, men Danisco investerer nu et meget stort millionbeløb i fabrikken, og så må vi håbe, at den kommende kampagne forløber uden problemer. Det koster os landmænd mange penge i kuletab m.m. at køre kampagne til langt inde i januar. Og så har vi endda været meget heldige med, at vejret har været med os. Næsten ingen frost så kuledækning var ikke nødvendig, og temperaturen var ikke for høj.

Vi har haft en kampagne, der er ca. 4 uger længere pga. diverse uheld. Som sagt har vi været usædvanligt heldige med vejret. Gad vide hvornår vi havde været færdige, hvis udbyttet havde levet op til prøveresultaterne! Disse uheld har også medført, at vi har fået nedsat vores leverancer rigtig mange gange. Det er meget generende for

alle. Mange af de selskaber, der samarbejder om både optagning og transport, har følt sig hårdt ramt. Efter en snak på vejerboden, blev det aftalt, at så snart man vidste, at der var reduceret i køreplanen, så skulle der sendes en sms. Samtidig skulle der skrives på Agricentrets hjemmeside, at der var reduceret køreplan og hvorfor.

Dette tiltag synes at fungere til de flestes tilfredshed. Åbenhed og ærlighed, det når man langt med.

Vedr. tilbagemeldingerne om, hvor mange roer man har tilbage at levere, er der flere, der opgiver alt for mange roer i forhold til, hvad de reelt har tilbage. Resultatet er, at de bliver langt hurtigere færdige end deres kollegaer. Det er særdeles utilfredsstillende for dem, der er ærlige, og som får meget travlt sidst på kampagnen. Vi har derfor haft en drøftelse med vejerboden og forlangt, at dem der snyder skal straffes. Det vil sige, at de får lidt mere travlt sidst i kampagnen her i 2008. Der er også et tiltag i gang med at lave et system på Agricentrets hjemmeside, hvor man indbyrdes kan bytte sine leverancer. Vi håber, det kommer op at stå til den kommende sæson.

Kampagnen 2007 har også nogle positive sider. De razziaer, politiet havde på roedyrkernes køretøjer, gav ikke anledning til nogen bemærkninger. Det er dejligt at vores køretøjer åbenbart bliver bedre og bedre. Der har været meget få ulykker, og heldigvis ikke nogle af de alvorlige. Der skal herfra også lyde en stor tak til lokalbefolkningen for den tålmodighed og hensyn, de viser os, når vi færdes på vejene. Det er meget lidt negativ omtale, vi hører. Men det kræver også, at vi tager hensyn til dem.

Også et blik mod bestillingen af roefrø til den kommende sæson for hele landet. Her bliver hovedsorterne: Belize, Pondus, Gunilla, Angus, Rasta, Julietta og Stine, som bliver topscorerne med en andel af markedet på 36 pct.

Til slut skal der herfra lyde en stor tak til Klaus Bøggild og alle de ansatte på Nakskov Sukkerfabrik for et kæmpe stykke arbejde i et meget vanskeligt fabriksår. En særlig tak til vejerboden, som har gjort alt for at få leveringsplanerne til at gå op i en højere enhed.

4. Køb og salg af sukkerkvote

Siden sidste sommer har et af de helt store emner været køb og salg af sukkerkvote. Vi har informeret flere gange om det til alle dyrkere, og bl.a. afholdte vi i oktober måned tre orienteringsmøder om tiltagene i Vissenbjerg, Dalmose og her i Sakskøbing. Jeg synes, at der var tale om tre gode møder, hvor der både var plads til information og debat, og med et fremmøde på 1.275 var næsten halvdelen af alle dyrkere mødt frem. Det vidner om betydningen og kompleksiteten i alt det, der foregår for tiden.

4.1 Salg af sukkerkvote til EU

I september 2007 vedtog Ministerrådet at ændre EU's Omstruktureringsordning, som af frivillighedens vej skal føre til en reduktion af EU's sukkerkvote på i alt 6 mio. tons. Reduktionen på 6 mio. tons er nødvendig som følge af en begrænsning i EU's

muligheder for at eksportere sukker i henhold til WTO, samtidig med at der fra 2009 åbnes for fri import af sukker fra de 50 fattigste lande i verden.

Ordnningen indgik som en del af sukkerreformen fra 2006. Frem til september 2007 fungerede den således, at det alene var sukkervirksomhederne, som havde mulighed for at tilmelde kvote til ordningen. Med ordningen fulgte en ophørspræmie på op til 730 Euro pr. ton kvotesukker, hvoraf op til 90 pct. går til industrien og resten til dyrkerne og maskinstationer. Da der i løbet af de første to år kun blev tilmeldt 2,2 mio. tons, ændrede Ministerrådet den 26. september 2007 ordningen for at få sat mere skub i den.

Som en væsentlig del af ændringen fik dyrkerne retten til at tilmelde op til 10 pct. af et lands kvote. Samtidig fik dyrkerne en stor ekstra ophørspræmie på 237,5 Euro pr. ton sukker. Desuden fik industrien mulighed for at spare et væsentligt afgiftsbeløb, hvis de forhøjede dyrkernes tilmelding, så den samlede tilmelding mindst kom til at svare til den midlertidige kvotereduktion i 2007. I Danmark er den på 13,5 pct.

Alt i alt er ophørspræmien til dyrkerne på knap 260 Euro, svarende til 1.805 kr pr. ton polsukker. Pengene bliver pr. automatik udbetalt fra Direktoratet, men desværre har EU bestemt, at pengene først kommer til udbetaling i 2009 og 2010. Det er en uacceptabelt og unødvendig lang ventetid, idet hovedparten af pengene allerede ligger i EU's kasse, men desværre er der ikke udsigt til, at vi får pengene før. Det giver samtidig et problem for Direktoratet, når de skal udbetale pengene, idet der vil være dyrkere som er ophørt, og dødsfald blandt modtagerne kan naturligvis også forekomme.

Jeg tror, at alle dyrkere her i dag kender forløbet fra i efteråret. Direktoratet for Fødevarerhverv udsendte i midten af oktober brev til alle dyrkere, hvor man fik mulighed for at sælge hele eller dele af sin kontrakt til EU. Salget skete efter "først til mølle" princippet, og allerede den første dag modtog Direktoratet ansøgninger om salg på langt over de 10 pct. af den danske sukkerkvote, som er grænsen for dyrkernes tilmeldinger. Det betyder, at uanset om tilmeldingerne i sidste ende havde fået betydning, så havde ingen dyrkere fået solgt hele sin kontraktmængde til EU, idet salget skulle deles på alle ansøgninger, som indkom den første dag.

De individuelle ansøgninger fik dog aldrig nogen betydning. Da Danisco efterfølgende den 13. december 2007 fik godkendt sit salg på 13,5 pct., faldt alle de individuelle ansøgninger fra dyrkerne bort, og salget på de 13,5 pct. er i stedet delt ligeligt ud på alle dyrkere i Danmark.

Vi har efterfølgende fået kritik og spørgsmål på, hvorfor vi ikke gav fortrinsret til salg til dyrkerne vest for Storebælt, som er blevet berørt af lukningen af fabrikken i Assens. Men vi ser ikke dette som en mulighed. Der er tale om en EU-forordning, som fastsætter disse forhold, og ordningen er rettet mod alle dyrkere.

Vi var på forhånd overbevidst om, at en meget stor del af dyrkerne i Danmark ønskede at benytte ordningen og sælge kontraktmængde for de godt 1.800 kr pr. ton

polsukker. Det store antal ansøgninger til Direktoratet har kun bekræftet, at det er tilfældet. Vi har derfor ikke været i tvivl om, at alle dyrkere skulle behandles ens.

Det er tilsvarende forordningen, som klart siger, at ophørsstøtten skal gå til dyrkerne i 2007, hvor vi i Danmark satte den 1. oktober 2007 som skæringsdato. Dette har naturligvis givet noget besvær for bortforpagtere, idet de 1.800 kr går til forpagteren, men der er ikke andre måder at løse det på, end at få en snak med sin forpagter og finde frem til en løsning.

I den forbindelse har vi modtaget kritik fra bortforpagtere på, at de ikke er blevet informeret direkte. Jeg kan hertil sige, at vi ikke har noget register over bortforpagtere, og derfor kan vi ikke kontakte disse direkte. Men samtidig må jeg dog også sige, at man som bortforpagter selv er ansvarlig for at skaffe information og følge udviklingen. Her har man bl.a. mulighed for at gå ind på vores hjemmeside. Desuden informerede vi f.eks. i oktober på de tre nævnte orienteringsmøder, som forud var annonceret i landbrugsbladene. Bortforpagtere havde også mulighed for at deltage på disse møder.

Det er også forordningen som giver mulighed for, at maskinstationerne kan tildeles en lille del af ophørsstøtten. Der er tale om penge, der skal gå til at dække de tab, som maskinstationerne måtte have på hovedsagligt ekstraordinære afskrivninger på roeoptagere. Sammen med Direktoratet og Maskinstationernes forening fik vi heldigvis udformet en enkel aftale, så vi slipper for det store bureaukrati. Der er trods alt kun tale om et beløb på ca. 35 kr ud af de 1.840 kr pr. ton pølsukker. Til kategorien af maskinstationer hører også de dyrkere, som har taget roer op for andre. I løbet af foråret vil Direktoratet udsende information og ansøgningsskema. Men hvis man ikke hører under kategorien af maskinstationer og har taget roer op for andre, eller blot ikke vil bruge tiden på at søge om de trods alt små penge, så kan man blot se bort fra dette.

4.2 Status på samlet salg til Omstruktureringsordningen i EU

En foreløbig status på tilmeldingerne til Omstruktureringsordningen i EU viser 2,6 mio. tons sukker i "første tilmeldingsbølge", som udløb her den 31. januar. Sammen med tilmeldingerne i 2006 og 2007 på knap 2,2 mio. tons er vi nu oppe på 4,8 mio. ton, og vi er hermed nået et stort skridt mod reduktionen på 6 mio. tons.

Det er utroligt positivt, at ændringerne i september har fået alle landene i EU på banen. Alle de store lande som f.eks. Frankrig, Tyskland, England, Polen, Holland og Belgien har i lighed med Danmark tilmeldt de 13,5 pct. af kvoten. Da Kommissionen fremlagde sit ændringsforslag i maj, pegede vi netop på, at det var positivt med en ændring, som kunne bringe skred i processen, men samtidig bad vi om en tvungen reduktion på 13,5 pct. for alle, for at sikre at alle lande tog del i reduktionen. Heldigvis er det alligevel blevet resultatet ad frivillighedens vej. Et skrækscenarium havde været, at de store lande ikke havde gjort noget. Så havde vi i 2010 haft udsigt til en gevaldig tvungen reduktion, som også ville ramme Danmark, uanset at vi havde taget vores tørn og afgivet 13,5 pct. af vores kvote her til 2008.

Ændringerne ses tydeligt overalt i EU, hvor 73 sukkerfabrikker er lukket siden 2005, og lande som Irland, Letland, Slovenien og Portugal har helt stoppet med sukkerproduktion, mens f.eks. Italien, Spanien og Ungarn har skåret deres produktion ned til under det halve af tidligere.

Men der mangler trods alt stadig en reduktion på 1,2 mio. tons i forhold til målet på 6 mio. Det svarer til 8 pct. af EU's kvote. Hvad så nu?

Her bliver de næste to måneder meget interessante. Der resterer nemlig en "anden tilmeldingsbølge" i Omstruktureringsordningen med deadline den 31. marts 2008. Her har de virksomheder, som tilmeldte sig i første bølge her i januar, en mulighed for at forøge deres tilmelding. Det er utroligt svært at sige, om der vil ske noget. Der er tale om det helt store pokerspil, hvor alle går og lurer på alle. Hvis man vælger at tilmelde yderligere kvote, så er det afgørende, at de andre lande gør det samme – ellers vil man blot ende med at have bidraget mere end de andre. Selvom man f.eks. tilmelder 8 pct. nu og her, så slipper man ikke for yderligere reduktion i 2010, såfremt der fortsat er behov for reduktion til den tid. Sådan som reduktionen skal beregnes, får man kun i meget begrænset omfang kredit for den tidligere indsats, når regnskabet skal gøres op i 2010.

Vores holdning er, at vi netop har været med til køb af ekstra kvote for at holde gang i produktionen på vore to sidste fabrikker. Det vil derfor umiddelbart være ulogisk at sælge mere nu. Vi er dog ikke afvisende overfor, at der kan ligge en fornuft i at gå ind i et ekstra salg i marts. Men kravet er, at de andre lande i EU tilsvarende sælger. Hermed kan vi få de sidste 1,2 mio. tons ryddet af vejen, samtidig med at vi får kompensation for det. Om sukkervirksomhederne i EU kan nå frem til en sådan enighed, får vi at se indenfor de nærmeste uger..

Virksomhederne har desuden en mulighed for at tilmelde til Omstruktureringsordningen forud for 2009, men det er til en lavere præmie, og der er intet ekstra beløb til dyrkerne, som heller ikke har ret til at tilmelde kvote forud for 2009. Vi må derfor forvente, at det bliver begrænset, hvad der tilmeldes i denne absolut sidste tilmeldingsomgang forud for 2009.

Hvis Kommissionen i begyndelsen af 2010 regner sig frem til, at der fortsat mangler at blive skåret noget i kvoten, så vil reduktionen vel at mærke ske uden kompensation til hverken industri eller dyrkere - pissen hænger således og truer i luften.

4.3 Køb af ekstra kvote

Som en del af sukkerreformen fra 2006 lå der en begrænset mulighed for alle lande for at købe ekstra sukkerkvote fra EU til 730 Euro pr. tons sukker. Samlet var der tale om ca. 1 mio. tons. Det er helt igennem ulogisk, at man besluttede at give denne mulighed for køb, når man samtidig var klar over, at sukkerkvoten skulle reduceres med netto 5 mio. tons. Men det var i bund og grund en politisk handel, som skulle komme de lande i møde, der tidligere havde haft en stor produktion af C-sukker, der nu er faldet væk. Tiltaget var især møntet på Frankrig, men det kom også Danmark til gavn, da vi er blandt de lande, som har haft den absolut største C-sukkerproduktion i hele EU.

Indtil Kommissionen fremlagde sit forslag til ændring af Omstruktureringsordningen i maj sidste år, havde jeg dog ingen forventning om, at vi skulle benytte muligheden for køb af kvote i Danmark.

Men med ændringerne fik vi pludselig udsigt til en reduktion i vores kvote på 13,5 pct. samt en eventuel tvungen reduktion på op til 10 pct. i 2010. Hermed var grundlaget for en optimal roe- og sukkerproduktion i Danmark på to fabrikker ved at skride. Scenariet med en kvote svarende til produktionen på 1½ fabrik ville – uanset at sukkerfabrikkerne ikke er vores – også komme til at ramme os dyrkere. Kun ved at fastholde grundlaget for en optimal og rationel produktion i hele kæden kan vi sikre det bedste grundlag for den videre sukkerroedyrkning i Danmark.

Dette er årsagen til, at vi i september indgik en aftale med Danisco om, at vi fra dyrkerside bidrager med 30,6 mio. kr til købet af ekstra kvote på 31.720 tons sukker. Vores andel svarer til 17,7 pct. af købsprisen på i alt 172,5 mio. kr.

Alle de øvrige store væsentlige sukkerproducerende lande i EU har allerede i 2006 udnyttet deres mulighed for køb, men for os kom købet altså først på tale i år som følge af salget til EU på 13,5 pct.

Vores andel af prisen svarer til 919 kr ud af købsprisen på 5.180 kr pr. ton polsukker. Fakturaen på købet vil blive udsendt fra Danisco i løbet af de kommende dage.

Vi gik med til at betale de 30,6 mio. kr, idet det beløb svarer til den samlede ekstra indtægt, som dyrkerne får ved at Danisco forhøjer salget til 13,5 pct. i forhold til de 10 pct., som vi dyrkere iflg. EU-forordningen fik ret til at melde ind.

Dernæst spillede det naturligvis en stor rolle, at en stor del af købsprisen på 919 kr pr. ton polsukker allerede er blevet betalt som følge af, at købet havde virkning for 2007-kampagnen for de roer, vi havde stående på marken i september. Herved har vi fået konverteret overskudsroer til kvoteroer. Efterfølgende har det så vist sig, at udbyttet desværre blev knapt så godt, som vi forventede i september. På daværende tidspunkt pegede alt på en leveringsprocent før kvotekøbet på mellem 110 og 115. Efterfølgende har vi set, at den i stedet er endt tæt på 105 pct., hvilket lige knapt nok er tilstrækkelig til at dække de ekstra 6,5 pct., vi fik med købet.

Med i regnestykket hører også, at vi efterfølgende har solgt 13,5 pct. til EU af den selv samme købte mængde for 1.805 kr pr. ton polsukker. Det er også med til at betale regningen, da vi næsten får det dobbelte pr. ton i forhold til vores andel af købsprisen på 919 kr. Vi kan med andre ord sige, at vi har købt noget til 1 kr fra EU i september, og nu sælger vi det tilbage til EU for 2 kr – det er da en udmærket forretning for os!

Når vi regner det hele ind, står vi her forud for 2008-sæsonen med en restudgift på 250 kr pr. ton polsukker, hvis man har 80 km og mere til fabrikken. Har man 40 km og under, er restudgiften på ca. 335 kr pr. ton. Det mener jeg absolut er en overskue-

lig pris, som roerne bør kunne forrente ude i marken. Og samtidig bidrager købet til, at vi kan bevare en optimal og rationel produktion i Danmark.

De ophørende dyrkere har naturligt nok ikke samme interesse i den videre roe- og sukkerproduktion. Vi gik derfor ind og garanterede en salgspris på 250 kr på den købte mængde, såfremt man ophørte som roedyrker og solgte hele sin kontrakt over Kontraktbørsen her i januar. Med ligevægtsprisen på 1 kr på Børsen får vi brug for garantien. Vi tager pengene direkte fra vores foreningskasse, hvilket jeg mener, er den rigtige måde at gøre det på. Disse midler har vi alle bidraget til, og købet er i sidste ende til fordel for os alle. Samtidig har jeg det godt med, at vi stiller denne garanti, da alle dyrkere, herunder naturligvis også ophørende dyrkere, skal have en anstændig behandling.

En del ophørende dyrkere har kritiseret, at vi er med til at købe kvote, når der i forvejen var så store kontraktmængder, der skulle sælges. Kritikkerne hævder, at salgsprisen var blevet højere, såfremt der ikke var købt de ekstra 31.720 tons kvotesukker, som dermed optager noget af den ledige plads hos køberne. Men jeg kan kun gentage til disse kritikere, at vi alene gik ind i købet som følge af salget til EU på 13,5 pct. Som jeg ser det, er udgangspunktet således ikke en ekstra kvotemængde hos køberne på ca. 7 pct. men i stedet et underskud hos køberne på ca. 7 pct. Købet og salget kan ikke skilles ad!

Endelig vil jeg gerne gøre opmærksom på, at selvom det virker noget besværligt og bureaukratisk med alt det, vi har været igennem med køb og salg, så har vi dog fået en ganske pæn betaling for besværet. Salget på 13,5 pct. giver os dyrkere 115,8 mio. kr, mens vi bidrager med 30,6 mio. kr til købet. Selv uden at medregne gevinsten ved at købet allerede var gældende for roerne i 2007-kampagnen, så ligger der således et overskud på 85,2 mio. kr til os. Omregnet svarer det til over 2.000 kr pr. ha med roer i 2007 – det er da også værd at tage med!

Til slut under dette punkt vil jeg lige komme med et par tal vedr. forpagtningsforhold, hvor kontrakten har været bortforpagtet i 2007. Her går såvel indtægten fra salget til EU på 13,5 pct. som regningen for købet på 7,5 pct. til forpagteren.

Det er op til bortforpagter og forpagter internt at finde en afregningsmodel på dette. Men hvis der er tale om et forpagtningsforhold, der udløber efter 2007, og såfremt der skal ske en udligning mellem parterne for køb og salg, så har vi regnet os frem til, at der skal afregnes tæt ved 200 kr pr. ton forpagtet kontraktmængde fra forpagter til bortforpagter her i februar 2008. Tallene fremgår af vores sidste nr. af Sukkerroe-Nyt, og de vil også blive lagt ud på vores hjemmeside.

5. Kontraktbørs og omsætning af kontraktmængde

For et års tid siden fik vi kontakt med en gruppe af forskere på Københavns- og Århus Universiteter, som var i gang med et forskningsprojekt vedr. udveksling af information. Det udviklede sig til et godt samarbejde, hvor de havde brug for os til at føre deres forskningsresultater ud i praksis, mens vi kunne bruge deres arbejde til at lave en Børs for handel med sukkerkontrakter.

I kender alle resultatet. Vi fik udviklet børsen, som er baseret på samme princip som mælkekvotebørsen, der har fungeret i en årrække. Vores Børs er dog videreudviklet, så vi selv kan taste vore bud ind via internettet samt lægge flere bud ind på køb af kvote. Og som en særlig ting i Kontraktbørsen bliver alle informationer krypteret i samme øjeblik, vi har trykket på sendknappen på vores PC.

Vi har således ikke mulighed for at gå ind at se, hvilke bud der er lagt ind på købs- og salgssiden.

Desværre blev det sent på året, inden vi kunne åbne for Børsen, da vi blev nødt til at afvente udfaldet af ændringerne på EU's Omstruktureringsordning, før vi kunne sætte Børsen i værk. Alle dyrkere skulle vide præcist, hvilken kontraktmængde de havde at handle ud fra. Børsen blev åbnet den 17. december 2007 og lukkede den 7. januar 2008.

Børsen forløb godt. Teknikken viste sig heldigvis at holde uden problemer. Jeg vil derfor gerne sende en stor ros til forskerne og deres programmører, som har ydet et fortræffeligt arbejde hele vejen igennem.

Her fra Danske Sukkerroedyrkere har vi stået for at håndtere alle bud, som er indkommet på papir, og vi står ligeledes for formidling af alle betalinger i forbindelse med købet. Vi har afventet salg af den overskydende mængde, før vi sender opkrævninger ud, men opkrævninger og betaling til henholdsvis købere og sælgere vil ske i løbet af marts måned. Herunder vil vi også udbetale de garanterede 250 kr pr. ton købt kvote.

I år blev Børsen som nævnt afviklet meget sent, da vi måtte vente på ændringerne fra EU, men vi planlægger, at køre den igen her i 2008. Og denne gang skal den gå i luften i god tid inden markplanen for 2009 skal fastlægges. Vi planlægger derfor at køre Kontraktbørsen igen i sidste halvdel af august måned.

5.1 Stor omsætning af kontraktmængde

Både på Børsen og via individuel handel har der været omsat store kontraktmængder forud for den kommende sæson. I alt er over 93.000 tons polsukker blevet omsat, hvilket svarer til 23 pct. af hele kontraktmængden.

Heraf er 56 pct. omsat på Kontraktbørsen, mens 13 pct. er omsat ved individuel handel forud for afviklingen af børsen, og 31 pct. er omsat efter den 7. januar 2008, hvor Børsen lukkede. Forløbet viser samtidig, at de to systemer med en Børs og individuelle handler fungerer fint sammen og supplerer hinanden på god vis.

Indtil nu er der købt og forpagtet kontraktmængde på 78.000 tons polsukker, svarende til ca. 19 pct. af kvotemængden, mens der er solgt og bortforpagtet 93.000 tons polsukker. Forskellen skyldes, at der på Kontraktbørsen var en større mængde til salg for 1 kr, end der totalt var købere. Som det er informeret ud til alle dyrkere, besluttede Danske Sukkerroedyrkere og Danisco, at alle mængder, som var sat til salg for 1 kr, skulle betragtes som værende solgt. De mange sælgere til 1 kr, især vest for Storebælt, har behov for at vide, at deres kontrakt er solgt, så de har vished

for, at de ikke skal dyrke roer her i 2008. I modsat fald kunne de have stået i en situation, hvor de kun havde fået solgt halvdelen af deres kontraktmængde, hvilket naturligvis er helt uholdbart. Derfor traf vi en hurtig beslutning og meddelte dem, at de havde solgt hele deres mængde.

Den aktuelle opgørelse viser, at der kun er 9.000 tons sukker tilbage på Fyn ud af de 65.000 tons i sidste kampagne. Mængderne er flyttet til Lolland og Falster, mens kontraktmængden på Sjælland stort set er uændret.

Der er ved at blive taget en kontakt og en dialog med de resterende dyrkere vest for Storebælt. Det er herunder tanken at få skabt en kontakt mellem dyrkerne og vognmændene, der transporterer HP-pulp fra Nykøbing og over Storebælt. Der ligger en økonomisk fordel for både vognmænd og dyrkere, hvis man kan køre med HP-pulp den ene vej og roer den anden vej. Dette er allerede praktiseret i 2007 af nogle dyrkere og vognmænd.

Restmængden fra salget til 1 kr på Børsen ligger nu som en ledig kvotemængde, der aktuelt står parkeret hos Danske Sukkerroedyrkere, og mængden er efterfølgende udbudt til salg til dyrkerne for 1 kr. Der har været en pæn interesse for køb af den ekstra mængde, men for manges vedkommende har der været tale om mindre supplerende køb for at fylde arealerne helt op. Der ligger aktuelt en restmængde på 15.000 tons, som er til salg. Det er fortsat muligt at købe af denne mængde. Hvor længe man kan købe forud for 2008-sæsonen ligger ikke fast – det vil afhænge af så tidspunktet og et eventuel brug af mængden ved en midlertidig kvotereduktion for 2008.

Det er besluttet, at restmængden vil blive benyttet forlods, såfremt EU-kommissionen træffer beslutning om en midlertidig kvotereduktion her for 2008-sæsonen. Vi ved endnu ikke, om vi får en sådan midlertidig reduktion, men i løbet af den kommende uge håber vi på at få en melding fra EU. En reduktion på ca. 5 pct. er dog ikke helt utænkelig.

Uanset hvad, så vil I kun i meget begrænset omfang komme til at mærke effekten af en midlertidig kvotereduktion for 2008, og man skal derfor planlægge ud fra at skulle tilså et areal svarende til den fulde kontraktmængde uden reduktion.

6. CIBE

På den europæiske front har CIBE, som er foreningen for alle roedyrkere i Europa, endnu engang udført et stort og flot stykke arbejde. Alle sukkerproducerende lande i EU er medlemmer sammen med Schweiz og Tyrkiet, som kom med forrige år.

Der har også i det forløbne år været mange opgaver for CIBE. Omstruktureringsordningen, udsigt til yderligere åbning af EU's marked for sukker og bioethanol fra sukkerroer er blot nogle af de emner, som har fyldt dagsordenen.

CIBE fører vores sag overfor bl.a. Kommissionen og politikere på alle niveauer i EU. Samtidig er CIBE en uvurderlig platform for vores direkte kontakt til dyrkerne i de andre lande. Det er bl.a. gennem dette netværk i CIBE, at vi allerede tidligt i efteråret

kunne melde ud, at vi kunne forvente deltagelse fra alle væsentlige lande i EU mht. salget til EU på 13,5 pct.

Jeg kan også nævne, at CIBE det kommende 1½ år kommer til at fylde en hel del på vores dagsorden, da vi har sagt ja til at være vært for den næste CIBE-kongres, som skal finde sted i København i juni 2009. Der er normalt en deltagelse på ca. 500 personer, så der er tale om en stor mundfuld, men det bliver også spændende.

Endelig kan jeg også nævne, at CIBE også tilpasser deres arbejde og omkostninger til det nye EU med en mindre sukkerproduktion og dermed også en mindre indtægt fra medlemskontingentet. Kontoret flyttes her i 2008 fra Paris til Bruxelles, og i den anledning halveres antallet af medarbejdere til 4. Nedsættelsen kan hovedsageligt gennemføres som følge af, at der skæres ned på oversættelsen af dokumenter, hvor engelsk fremover vil være det eneste sprog.

7. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere

Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere er inde i en god gænge med en positiv økonomi og en lille stigning i medlemskredsen, som har rundet de 30.

Hvert 3. år holder Verdensorganisationen en stor kongres, og den var her i 2007 henlagt til Australien, hvor jeg havde fornøjelsen at deltage. Det er altid interessant at deltage, og en væsentlig del af udbyttet er naturligvis de mange kontakter og informationer, som man får med hjem i bagagen. Jeg har sidste år givet en orientering om kongressen i Sukkerroe-Nyt.

8. Afslutning

Efter en omfattende beretning og lang kampagne vil jeg gerne slutte af med en tak til alle medlemmer for jeres engagement i sukkerroedyrkningen, og vi ser frem til at vi i fællesskab kan løse de store udfordringer, som vi står midt i.

Tak for nu!